

Våld och islam

Av Adonis
(2016)

Volante förlag
Översättning: Pär Svensson

Pia Hellertz, fil.dr.
har läst – oktober 2016

Den syn på människan och världen som är förhärskande inom islam vilar på tre grundpelare, berättar Adonis i sin bok *Våld och islam*. Det är för det första att den islamiska profetian ”är den sista i raden av profetior”. Mohammed sa ”Ingen profet efter mig” (s. 181). Den andra grundpelaren är att de sanningar som profetian förmedlar är slutgiltiga sanningar. Det kommer ingen sanning utöver den. Den tredje grundpelaren är att människan inte kan lägga till eller ändra något av det som förmedlats i uppenbarelsen. ”Hennes enda plikt är att tro och lyda, att leva i enlighet med tron”. Allt som inte stämmer med islam förkastas.

Adonis skriver att dagens arabiska samhälle är en samling institutioner som är baserade på våld och bestraffningar. Han menar att den arabiska kulturen behöver en nytolkning. Han menar också att det skett en allvarlig tillbakagång i kulturen. Den ”saknar motstycke i mänsklighetens historia” (s. 177). Den tillbakagången började vid den ”arabiska våren” år 2011. Den våren pågick flera folkliga uppror mot myndigheterna i Mellanöstern och Nordafrika. De krav som framställdes var att diktatorn i respektive land skulle avgå. Protesterna började i Tunisien men spred sig sedan till de nordafrikanska länderna Egypten, Algeriet, Libyen, Marocko och senare till Syrien, Jemen, Bahrain och andra länder i regionen.

Officiellt var bakgrunden till upproren en önskan om att förändra styrelseskicket i Tunisien. Det handlade enligt massmedia främst om demokratisering, mänskliga rättigheter och bättre levnadsvillkor. Orsakerna till upproren varierar från land till land, både på grund av olika historiska förutsättningar och skillnader i samhällsuppbyggnad och styrelseskick. Adonis går inte djupare in på dessa berättelser.

Flera andra källor menar att Washington och CIA har funnits med i många länder för att ”hjälpa rebeller” att störta en ”diktator”, som inte var villig att ”samarbeta” med USA, något som exempelvis *John Perkins* berättar om i sina böcker om *Confessions of an Economic Hitman*. Där beskriver han hur CIA engagerar ekonomiska ”hitmen”, ”shakals” och till sist militären för att angripa länder vars resurser USA vill komma åt,¹ medan det officiella argumentet varit att störta en diktator och hjälpa medborgarna att införa demokrati. Ett tragiskt exempel är Libyen, som var Afrikas mest framgångsrika land och som efter USAs insatser nu är ett katastrofalt kaos.

Jag har tidigare läst om Libyens *Muammar Gaddafi* och om hur han lade grunden för ett gott samhälle, även om också han härskade med skräck, exempelvis att alla i Libyen hade rätt till ett eget hem, att utbildning och medicinsk vård var både gratis och självklar, att elektriciteten var fri för alla m.m. Kanske var angreppet på Libyen, som många källor menar, orsakat av att Libyen hade sin egen statliga bank och därför kunde ge medborgare lån utan ränta, och att Gaddafi dessutom försökte introducera en egen afrikansk valuta i guld, självständig från dollarn och därmed från USA.² I dagarna har Hillary Clintons gömda e-mail offentliggjorts. Där nämns bland annat att

Gaddafis regering har 143 ton guld, och liknande mängd silver. ... Detta guld samlades innan nuvarande uppror med intentionen att användas för att skapa en övergripande afrikansk valuta baserad på den Libyska guld-dinaren. Denna plan konstruerades för att förse de fransktalande afrikanska länderna med ett alternativ till den franska francen (CFA).³

Kan detta guld ha varit den verkliga orsaken till angreppen mot Libyen och att det var detta som Washington ville sätta stopp för?

Adonis nämner att den arabiska våren startade med att den unge *Mohamed*

¹ John Perkins andra bok om *Economic Hitman* har kommit ut. Min artikel om hans första bok finns på min Boksida, http://www.piahellertz.com/Confessions_of_an_Economic_Hit_Man.pdf

² Se exempelvis *Gaddafi The Truth About Libya - Documentary* <https://www.youtube.com/watch?v=TkTUDw0mjMA> och <https://urbantimes.co/2014/05/libya-under-gaddafi/>

³ *Money, Power and Oil. Exposing the Libyan Agenda: A Closer Look at Hillary's Emails* - <http://www.globalresearch.ca/exposing-the-libyan-agenda-a-closer-look-at-hillarys-emails/5514010>. Martin Gustavsson, Vetenskapliga partiet, uppmärksammade mig på citatet i en intressant artikel - <https://vetenskapligapartiet.wordpress.com/2016/03/14/varfor-ar-hillary-clintons-e-post-sa-intressanta-jo-for-det-bevisar-att-det-handlar-om-en-valdtakt/>

Bouzzizi brände sig till döds – ”sedan hans värdighet tagits ifrån honom” (s. 19) och menar att regimerna i arabvärlden bara har varit ”viljelösa redskap i händerna på främmande makter, obetydliga och aningslösa marionetter i ett strategiskt spel som bedrivits över huvudet på dem”. Det han syftar på är ”den ekonomiska kraftmätning” som pågår mellan USA och EU, men också mellan USA/EU å ena sidan och Kina, Ryssland med flera länder å andra sidan. Han konstaterar att det var då historien för arabvärlden vände riktning och blev en tillbakagång. Han nämner också att Saudiarabien och Qatar har finansierat och levererat vapen till den syriska regimens motståndare.

Adonis menar att det är hög tid att ifrågasätta islams grunder och de kulturlager man kallar islamisk kultur eftersom det idag inte finns någon arabisk kultur.

Vem är Adonis?

Innan jag går vidare vill jag försöka berätta om vem Adonis är, som vågar föra fram den allvarliga kritik han gör mot islam i boken? Vi är många som minns den indisk-brittiske författaren *Salman Rushdie* som skrev romanen *Satansverserna* (1988), där Rushdie skrev kritiskt mot ett antal verser i *Koranen* och blev dömd i en fatwa till döden. Han fick leva under jord i många år. Man behöver inte läsa många sidor i Adonis bok förrän associationerna till *Satansverserna* uppenbarar sig. Så vem är Adonis som vågar?

Adonis är en pseudonym för *Ali Ahmad Said Asbar*. Han föddes den 1 januari 1930 i Qassabin i Syrien och är alltså 86 år nu. Han är en arabiskspråkig syrisk poet och essäist som har skrivit mer än tjugo böcker på arabiska. Han brukar omtalas som den arabiskspråkiga världens främsta levande poet. Hans namn har nämnts i samband med Nobels litteraturpris tidigare. Jag skriver detta onsdagen den 12 oktober 2016, en dag innan litteraturpriset ska offentliggöras i år. Namn som nämns är bland andra Adonis och Salman Rushdie.

Adonis lämnade Syrien år 1956 av politiska skäl. Numera bor han sedan flera år i Frankrike.

År 2016 fick Adonis Stig Dagerman-priset och har i övrigt fått ett antal prestigefulla priser för sin litterära gärning. Han skriver på arabiska men hans texter översätts till många språk.

Jag läser Patrik Engellaus recension av *Våld och islam*. Han skriver: ”*Om du tyckte Richard Dawkins uppgörelse med kristendomen i exempelvis Illusionen om Gud var en intressant övning i antireligiöst tänkande så var den boken bara förskola i jämförelse med Adonis*”.⁴

⁴ Patrik Engellau (2016) *Adonis* - <https://detgodasamhallet.com/2016/10/09/adonis/>

Dialog

Boken *Våld och islam* skrivs som en dialog mellan Adonis och Houria Abdelouahed vilket gör läsningen levande och spännande. Den fransk-marockanska psykoanalytikern Houria Abdelouahed har översatt Adonis verk till franska. Hon är själv författare till flera böcker, bland annat om kvinnans roll inom islam. Hon är verksam vid *Paris Diderot University*, som är ett ledande franskt universitet. Hon har översatt Adonis verk till franska, vilket avslöjas i boken genom att hon ofta refererar till hans böcker och poesi. Det är tydligt att hon beundrar Adonis verk. Vid ett tillfälle skriver hon: *"Tvärtom lyckas du göra poesi av en träbit, en sten eller din mors tårar"* (s. 168). Hon skriver också: *"Historien brukar skrivas av segrarna, men du skriver en annan historia, rebellernas. Du låter dem som utrotats åter bli människor, du nämner namnen på de bortgångna, du skänker dem en röst"* (s. 163).

Houria för ofta in psykoanalytiska analyser och begrepp och fördjupar därmed förståelsen för Adonis' tankegångar. De är båda mycket belästa och intellektuella, vilket gör läsningen till en språklig njutning, trots de skrämmande inslagen. De refererar till Herakleitos, Odysseus, Freud, Hanna Arendt, Pierre Bourdieu, med flera och naturligtvis till en mängd arabiska författare som jag aldrig hört talas om. Dessutom knyter både Adonis och Houria an till Uppenbarelseboken i Bibeln.

Jag blir imponerad av översättarens förmåga att formulera och förmedla språket. Det kan inte ha varit lätt.

Den arabiska föreställningsvärlden

Adonis beskriver hur islam byggts på konflikter ända sedan profeten *Muhammeds* död. Det största hindret för förändring och utveckling av islam är att läran presenterades som fullkomlig och därför inte kan eller får förändras. Det inkluderar allt, filosofi, konst, livsåskådningar, världsuppfattningar, ja till och med kreativiteten. De krig som pågår grundar sig på den stammentalitet som genomsyrar arabvärldens länder. Adonis menar att *Daesh*, som vi är vana att benämna som IS eller ISIS eller islamska staten, upprepar historiens mörka sidor, det som är knutet till makten.

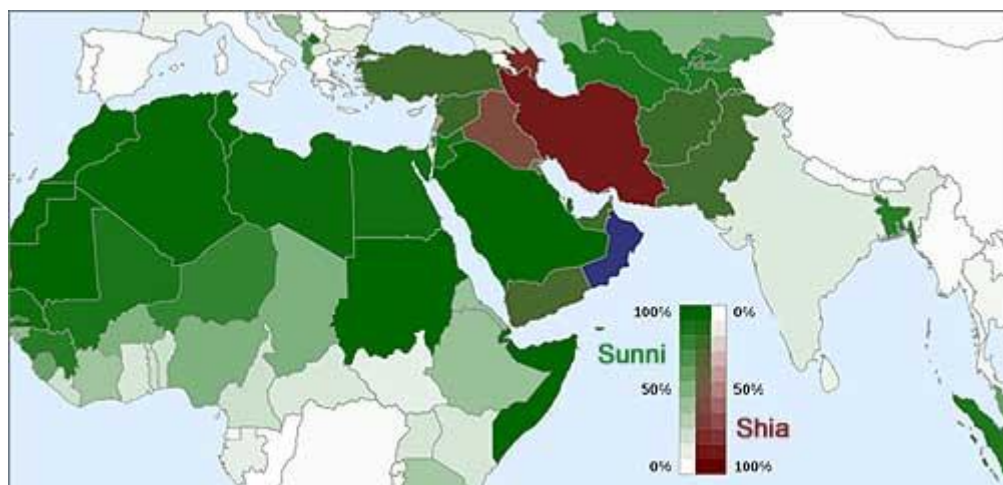
Adonis beskriver den muslimska kulturen utifrån fem postulat:

- 1) Det finns bara en Gud och det är islams Gud.
- 2) Det är Han som skapar och gestaltar och Han är därför den ende Skaparen.
- 3) Det finns bara en Bok och det är Koranen
- 4) Det finns bara en värld och det är muslimernas. Det finns inget utrymme för andra trosriktningar eller troende i det muslimska samhället.
- 5) Världen måste islamiseras för det finns bara en religion, som är islam (s. 67).

När jag läser detta påminns jag om ett par böcker jag nyligen läst, *Alf Ronnbys* bok *Smygande islamism* (2010) och *Adrian Anderssons* (pseudonym för *Erik Lewin*) *Operation Scimitar* (2012).⁵ De båda böckerna fick naivitetsens fjäll att falla från mina ögon. Jag är övertygad om att många, liksom jag var, är enormt naiva ”mångkulturalister” med övertygelsen att alla som är religiösa är goda, kärleksfulla och toleranta människor. Numera söker jag sanningen bakom naivitetsens slöjor.

En individ föds enligt Adonis som antingen arabisk muslim eller enbart som muslim. Som arabisk muslim är man aningen *sunnit* eller *shiit*. Eftersom Adonis och Houria inte går in på skillnaderna googlar jag.

När profeten Muhammed dog år 632 e.kr fanns det ingen naturlig efterföljare eftersom han inte hade någon son. En grupp muslimer menade att nästa ledare borde komma från Muhammeds stam Qureish. Denna grupp blev sedermera *sunnimuslimer*. En annan grupp tyckte att det istället borde vara direkt släktskap som avgör, denna grupp utvecklades till *shiiter*, eller *shiamuslimer*.⁶ Sunnimuslimerna beräknas vara omkring 1,2 miljarder människor i världen, medan shiamuslimerna är ungefär 200 miljoner.

⁵ Jag har skrivit artiklar om båda böckerna som ligger på min Boksida, http://www.piahellertz.com/Smygande_islamism.pdf och http://www.piahellertz.com/Operation_Scimitar.pdf. Båda artiklarna har också publicerats i DSM nr 2/2015 respektive 5/2015.

⁶ En intressant och informativ hemsida är *Skillnadmellan.se* - <http://skillnadmellan.se/10-skillnader-mellan-sunni-och-shia/>

Daesh

Adonis skriver att Daesh berikar sig genom att konfiskera olja, gas, valuta-reserver och försäljning av kvinnor för att öka sin makt. De säljer de knark-tabletter som jihadisterna dopar sig med. Det handlar om pengar och sex, menar Houria. Daesh plundrar och tar kvinnor som krigsfångar (s. 30). Adonis ser slutet för islam i Daesh, även om det kommer att ta tid. Rörelsen kan inte bidra med något intellektuellt eller vetenskapligt. Den innebär stagnation och tillbakagång. Daesh propagerar för *”slutenhet, okunnighet, kunskapshat och ett hat mot människan och friheten”*, skriver Adonis (s. 117)

Adonis berättar att Daesh anordnar tävlingar i Irak och Syrien för att utse den bäste Koranläsaren. I pris får vinnaren en tillfångatagen kvinna (s. 91). Han berättar att det inte finns ord i arabiskan för *sexism, machokultur* eller *misogyni* (som innebär ett hat eller starka fördomar mot kvinnor). Arabiskan saknar också ord för *våldtäkt inom äktenskapet* (s. 96).

Författaren beskriver att araberna förgör varandra. *”Man skär halsen av, utplånar och förödmjukar varandra. Daesh utrotar shiiter, yaziditer, sunniter...”* (s. 175).

Här bränns fyra irakiska shiasoldater levande till döds.⁷

Islam och kvinnorna

Adonis berättar att före islam var kvinnorna fria och kunde inneha höga poster inom sin stam. Han menar att de arabiska och muslimska revolutionärerna upphör att vara revolutionära så snart kvinnofrågan kommer upp. IS och de s.k. *”moderna arabiska revolutionärerna har påtvingat kvinnan ännu mer underkastelse och skänkt ännu mer njutning åt mannen”* (s. 99). En vers i Koranen (2:223): *”Edra hustrur är en åker för eder (harth): besök alltså eder åker efter behag”*

Houria beskriver att Wahhabismens imamer på YouTube hela tiden predikar om den eviga njutningen. *”Det finns till och med en imam som stödjer sig på relativitetsteorin för att förklara varför varje muslim i stället för de*

⁷ Bilden är hämtad från *Daesh burns alive four Iraqi troops in video* - <http://shiapost.com/2015/09/01/daesh-burns-alive-four-iraqi-troops-in-video/>

utlovade fyrtio eller sjuttio kvinnorna i paradiset kommer att få sjuttio kvinnor som var och en har sjuttio kvinnliga slavar, som erbjuds mannen varje dag” (s. 121). Jösses, tänker jag! Inte undra på att tusentals män är beredda att spränga sig själva för att få komma till paradiset.

Än idag hålls kvinnor i burar för att säljas. IS bestämmer priset. De allra yngsta, småflickorna, är dyrast. Religionen ger mannen fullständig frihet när det gäller att äga kvinnor, både på jorden och i paradiset. *”Njutningen känner inga begränsningar”* (s. 87).

ISIS säljer kristna kvinnor⁸

Wahhabismen är en mycket strikt fundamentalistisk riktning inom sunniislam. Adonis menar att riktningen håller på att *”utradera spåren efter människan”* (s. 118). Det är inte tillåtet att avbilda, enligt wahhabismen. Det är därför man vandaliserar och slår sönder museer och arkeologiska fyndplatser. *”Man förstör det som skapats av människan för att det antas konkurrera med Gud”* (s. 119).

Adonis menar att det inte är mannen som är kvinnornas värsta fiende utan religionen (s. 108). *”Det gäller monoteistiska religioner i allmänhet och islam i synnerhet”*, menar han. Religionen har gjort kvinnan till symbol för synden (s. 83), menar författaren. Houria betonar dock att islam inte var först. Den övertog bara föreställningen från den bibliska texten i Gamla Testamentet.

Houria berättar att den heltäckande slöjan kallas *”burqa”* i väst. *”Detta plagg skyler inte bara kvinnans kvinnliga väsen utan hela hennes mänsklighet”*, skriver hon (s. 101). Burqa betyder *”tacka”*, *”krypande djur”* eller *”lastdjur”*, berättar hon. Ordet användes för att beteckna de beduinkvinnor som arbetade på fälten som lastdjur.⁹

Adonis berättar om några intellektuella, progressiva och militanta arabiska

⁸ Bilden är hämtad från *ISIS Posts Images of Christian Women for Sale in Turkey* - <http://www.veteranstoday.com/2015/08/15/isis-posts-images-of-christian-women-for-sale-in-turkey/>

⁹ Hesham Bahari som driver Alhambra förlag tar upp temat om slöja i sitt Nyhetsbrev, *Denna slöja som döljer skogen*, den 12 oktober 2016.

kvinnor i historien, men de har osynliggjorts på olika sätt. Nåja, det är ju inte något som bara arabländerna sysslar med, även om vi i väst kanske blivit något bättre nu på att lyfta fram framstående historiska kvinnor.

Tortyren och kvinnorna

Den tortyr som kvinnor utsatts och utsätts för var mycket plågsamt att läsa om. Adonis berättar om den turkiske guvernören som *”hade för vana att placera kvinnor han inte var nöjd med i en säck eller en låda som han sänkte i floden”* (s. 61). En annan man torterade sin svärmor genom att hänga upp henne i bröstet. En kvinna som hade ett kärleksförhållande med en kristen man kläddes av naken och bands vid svansen på en åsna som släpade henne efter sig tills hon dog (s. 61).

ISIS har bekräftat att man förslavar och säljer kurdiska Izadi-kvinnor och barn, säger en tidskrift som påstås publicerad av terroristgruppen.¹⁰

Islam och våldet

Inom kristendomen går våldet hand i hand med kyrkans grundande, skriver Adonis, medan våldet inom islam framförallt är knutet till erövringar. Och det är inte tillåtet att studera och analysera detta. Det finns många studier om Bibeln och kristendomen men inte om islam, skriver Adonis (s. 68).

Sanningen finns i Koranen och får inte ifrågasättas eller analyseras. Adonis konstaterar att våldet inte bara dödar det självständiga tänkandet, utan gör dessutom den muslimska människan mindre mänsklig (s. 63). Han betonar att människan blir människa först när hon ges rätten till frihet och kunskaper.

Koranen

Författaren menar att muslimernas heliga bok Koranen *”är en oerhört våldsamt text”* (s. 45). Den består av 114 suror som var och en har ett antal verser.¹¹ Han

¹⁰ Bilden hämtad från - <https://syrianfreepress.wordpress.com/2014/10/13/daesh-right-to-enslave-sell-women-children/>

¹¹ På Wikipedia under ”Sura” finns en redovisning över surorna, [https://sv.wikipedia.org/wiki/Sura_\(islam\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Sura_(islam))

har räknat:

80 verser handlar om helvetet. Sextiosex verser nämner paradiset och 72 talar om paradiset som en plats för evig njutning. *Kufr* (vantro) och dess varianter förekommer i 518 verser, tortyr i mer än 370 verser. Av 3 000 verser handlar 518 om bestraffning (s. 45).

Adonis konstaterar att det inte finns en enda vers som uppmuntrar självständigt tänkande eller förnuftet. I boken citerar Adonis många verser ur Koranen och anger källorna i ett gediget register på 106 fotnoter. En del verser är riktigt obehagliga. Jag vill ta några exempel. *"Herre, lämna ingen enda av de otrogna kvar på jorden"* (s. 47). Många verser handlar om att de otrogna ska förtäras av eld. Hud brinner och faller av. Huden, ögonen och andra kroppsöppningar, som munnen och näsan, förtärs av eld i enligt flera verser. *"Tag honom och bind honom, stek honom sedan i avgrundsellden! Omlinda honom sedan med en kedja, sjuttio alnar lång!"* (s. 49).

Det verkar inte finnas någon förlåtande Gud i Koranen. *"Vad beträffar dem, som är otrogna och gör orätt, är Gud förvisso ej den, som förlåter dem eller leder dem på någon annan väg än vägen till helvetet att där i evighet förbli, men detta är lätt för Gud"* (s. 53). Enligt Koranen är Gud en bestraffande och hämnande Gud.

Adonis konstaterar att *"våldet måste heliggöras eftersom det försvarar det heliga"* (s. 58). En irakisk historiker skrev en bok, *Uppslagsverk över tortyrformer* (jag ska inte ens försöka skriva originaltiteln eftersom jag inte vet hur jag hittar tecknen på datorn), där han räknar upp två hundra varianter av tortyr. *"Bland dem märktes dödande genom lansstötar, kvävning, levande begravning, levande bränning, nedsänkning i kokande vatten, hudflängning, släpande av kroppen längs marken och så vidare"* (s. 59). Läs inte boken i samband med måltid. Det gjorde jag och tappade matlusten.

Om framtiden

Adonis betonar vikten av att skilja stat och religion från varandra. Det måste byggas upp ett civilsamhälle, menar han. *"Vi måste sluta tala om muslimer och istället tala i termer av medborgare med rättigheter och frihet"* (s. 108). Houria säger att det är en skandal att en del länder runt Persiska viken har högt utbildade kvinnor som inte har rösträtt, *"medan varje analfabet till man får rösta!"*(s. 108).

Adonis menar att det första steget mot frigörelse borde vara att *"befria forskningen från alla hinder och från det våld som direkt eller indirekt hotar arabvärldens forskare"* (s. 71). Både Adonis och Houria förvånas över att regimerna i väst stöder fundamentalisterna i Mellanösterns länder.

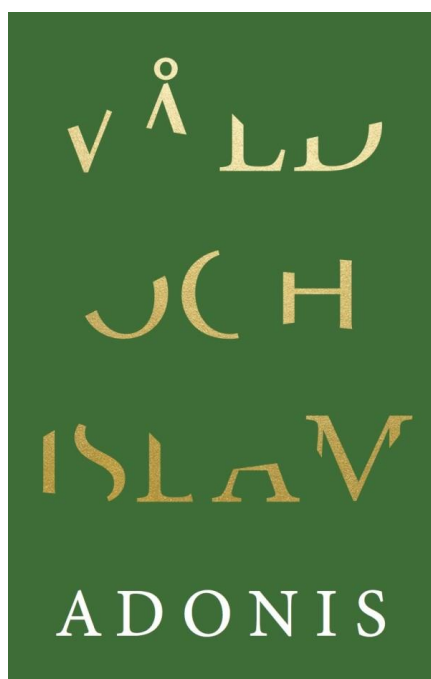
Adonis skriver att det *"glädjande nog"* börjar växa en opinion i arabvärlden *"för rätten att vara ateist eller att inte bekänna sig till någon religion överhuvudtaget"* (s. 176). Houria berättar att i Marocko har ungdomar

demonstrerat för rätten att slippa fira Ramadan. Än så länge riskerar den, som inte firar, fängelsestraff. Houria konstaterar att: ”*Det behövdes ett Daesh för att araberna skulle börja problematisera sitt förflutna och sina grundvalar*” (s. 177).

Mina sluttankar

Kan det vara möjligt att Adonis bok kan leda till att vi får börja diskutera och analysera islam och islamismen utan att bli kallad ”rasist” eller ”främlingsfientlig”? Om han dessutom får Nobels litteraturpris så öppnar det sannolikt många dörrar för analyser och diskussioner. *Malin Ullgren* i DN träffade Adonis på Bokmässan i år. Hon reflekterar över att om Adonis får Nobelpriset så får han det för sin poesi.¹² Men det hindrar ju inte att *Våld och islam* blir uppmärksammas. Tänk om både Adonis och Salman Rushdie skulle få priset tillsammans!

De diskussioner som förs i alternativa media och på bloggar om invandringspolitik, om övergrepp av unga invandrare som trakasserar och våldtar kvinnor, om invandrares kriminalitet, med mera, kanske kan bli till föremål för en öppnare diskussion och debatt utan att kritiska inlägg och analyser betecknas som rasism och invandrarfientlighet. Vi måste kunna börja prata öppet om dessa tabubelagda ämnen, om världen ska kunna utvecklas mot en fredligare och mänskligare värld. Heder åt Adonis för hans mod!

¹² Malin Ullgren (2016) *Adonis: "I vår sköra tid måste politiken gå före poesin"* - <http://www.dn.se/kultur-noje/adonis-i-var-skora-tid-maste-politiken-ga-fore-poesin/>